

Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In Qvo Genuina sententia profundißimi Doctoris de Auxilio gratiæ
medicinalis Christi Salvatoris, & de prædestinatione hominum &
Angelorum proponitur, ac dilucidè ostenditur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

8. Idem de spe ostenditur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13704

CAPVT OCTAVVM.

Idem de spe ostenditur.

QUOD si intelligimus, quomodo fides ex sincera Dei charitate seu dilectione nascatur, nulla de spe reliqua difficultas erit. Cum enim spes quilibet sit quidam appetitus motus, necesse est ut ex amore proficiatur, utpote qui sit illa prima coaptatio animi ad bonum, quo placere incipit. Hic igitur amor cum abeat bonum, fertur in illud per desiderium, quod si fuerit arduum, etiam in adipiscendi spem erigatur, ut in eo apte per gaudium fruendo requiescat. Amor igitur ille Dei, quo jam veritas & justitia diligenter cœpit, in spem fruendi veritate veritur, hoc ipso quo bonum ictud magnum & arduum, quadam adipiscendi possibiliter blanditur. Itaque Augustinus in Enchiridio ad Laurentium de fide, spe & charitate disputans, ut sciremus, quid credendum scilicet, quid sperandum, quid amandum sit, satis tradit spem sine amore esse non posse. Nam cum de fide desideraret & spe, ad tertiam illam virtutem charitatis ventiens: Tam, inquit, de amore quid dicam, sine quo fides nihil proficit? Spes vero sine amore esse non potest. Denique ut ait Apostolus Iacobus: Et amores credunt & coniurantur.

In Enchirid.
c. 3.

cum, nec tamen sperant vel amant, sed potius quod speramus & amamus credendo, venturum esse formidant. Propter quod Apostolus Paulus fidem qua per dilectionem operatur approbat atque commendat, qua sine spe esse non potest. Promove nec amor sine spe est, NEC SINE AMORE SPES, neque utrumque sine fide. Vbi manifestum est, Augustinum de vero amore ac dilectione charitatis loqui. Quod vero ad fidem non postulat istum amorem charitatis, ratio est quia de fide loquitur generalius, prout & dæmonibus competit. Et in fine ejusdem Enchiridij: *Quamvis SPERA-^{la} RE SINE AMORE NON POSSIT, fieri tamen potest, ut id non amet, sine quo ad id quod speras non potest pervenire, hoc est, ut non amet opera bona.* Et in Epistolam ad Galatas dicit opera esse facienda fine CHARITATIS alterna SPERANTIS ^{In Epis. d.} HINC PRÆMIA, & ex fide expeditantur. Quamob- ^{Gala.} rem de utraque, tam fide quam spe in libro de perfectione justitiae: *Charitas in celo ange-^{Lib. de perf.} bitur & impletur contemplata quod credit, & iug. 1. 10 quod sperabat adepta.* Eadem ergo charitas est, quæ contemplatur & credit & sper- rat.

CAPVT NON V M.

Spes Christiana non oritur ex amore concupiscentiae, sed genuinæ charitatis.

SE hic occurruunt Scholastici Doctores, quorum opinione non videtur charitas p̄rere posse spem, eo quod hoc ipso quo frui cupimus ac speramus Deo, Deus non secundum seipsum amet, sed ut obveniat nobis, sic autem amamus res quas concupiscamus. Ergo amor ex quo nascitur spes, non est amor ille charitatis, qui Deum non nisi secundum seipsum, sive perfectè sive imperfectè diligit; sed potius concupiscentia: ut proinde perperam dicatur spes ex vera Dei charitate proficiat.

Respondeatur. Spes mihi admirationi fuisse, quod vulgo in scholis dicitur, spem hoc ipso quo frui rebus amatis cupimus, esse amoris concupiscentiae factum, quasi amor amicitiae sua spe & fruitione caret. Hoc enim principis etiam Philosophia ex diametro repugnat. Amor enim quilibet non est alius, quam prima illa coaptatio animi ad quocumque bonum, seu comp̄acentia ipsius boni; ad quod moveretur per desiderium quando abeat, in quo quiecit per gaudium seu fruitionem, quando praesto est. Hoc in amore tam concupiscentiae quam amicitiae est certissimum. Quid est enim

A manifestius, quam amorem amici hoc ipso quo est amici amor, parere presentia ipsius desiderium cum absuerit, & gaudium cum adfuerit? Quasi vero amatores auri torqueantur auri fruendi desiderio, & amici amicorum absentias indifferenter ferant, vel amor amicitiae desiderij rei amatae omnibus, & consequenter purissimis gaudijs desitivus sit. Et Unde igitur Apostolus inter fructus sancti Spiritus, hoc est, charitatis, ponit gaudium & pacem, nisi quia & sincera charitas objecto suo presente quietisca, delectatur & gaudet? Si quietisca profecto etiam mota fuit, & unde mota nisi ex desiderio? Impossibile est enim ut is qui diligit vehementer aliquid, non desideret sibi praesto esse quod diligit, & gaudeat cum praesto fuerit, nec alio amore quam illo ipso quo diligit. Nam de amore quo mens seipsum diligit, qui maximè est amicitiae, immo plus quam amicitiae, quia radix omnis amicitiae, qua quempiam à se distinctam diligit, loquens Augustinus: *Quid est amare se?*, inquit, *nisi sibi praesto esse velle ad fruendum se?* Nullo igitur modo amor amicitiae & concupiscentiae ista ratione distinguuntur, quod hic objectum suum